

SUOMEN MERIMIES-UNIONI ry

Jakelu:

Suomen Laivanpäälystöliitto r.y.
Suomen Konepäälystöliitto r.y.
Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.

Helsinki 12
Iso Roobertinkatu 30
Sähkeosoite "SEAUNION"
Puhelimet:
Vaihe 13 404
Lomakoti, Lohja 33 18
Väaksy 918-661 431

Helsingfors 12
Stora Robertsgatan 30
Telegramadress "SEAUNION"
Telefonen:
Växel 13 404
Semesterhem, Lojo 33 18
Väaksy 918-661 431

Helsinki — Helsingfors

29.10.1971

Lähetämme oheisena luonnoksen yhteiskirjeksi valtioneuvostolle koskien merenkulun työsuojeluvalvontaa. Mikäli voitte palauttaa konseptin tarkistettuna ennen merenkulkijajärjestöjen yhteistyöelimen kokousta 5.11., voitaisiin kirjelmä kirjoittaa puhtaaksi ja allekirjoittaa sitten tässä kokouksessa.

Oheistamme myös tiedoksenne jäljennöksen Merimies-Unionin lausunnosta sosiaali- ja terveysministeriölle koskien työsuojelulakitoimikunnan ja työsuojeluorganisaatiotoimikunnan mietintöjä.

Järjestöterveisin

SUOMEN MERIMIES-UNIONI r.y.

Toimeksi saaneena

A. Pullinen
A. Pullinen

Liitteitä

Luonnos kirjelmäksi valtioneuvostolle

Valtioneuvostolle

Asia: Merenkulun työsuojaeluvalvonta

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan merenkulun turvallisuus- ja työsuojaeluvalvonta kuuluu kauppa- ja teollisuusministeriölle ja merenkulkuhallitukselle sekä osittain käytännöllisesti katsoen unohdetulle kunnalliselle satamakatsontajärjestelmälle. Varsinaista ammattientarkastusta ei kuitenkaan harjoiteta, sillä merenkulkuhallituksessa olevan yhden ainoan ammattientarkastajan aika kuluu laivapiirustusten käsittelyssä ja muissa toimistotehtävissä. Merenkuluntarkastajat huolehtivat kauppa-alusten merikelpoisuutta ja ihmishengen turvallisuutta koskevien kansainvälisten turvallisuuskirjojen tarkkailusta sekä kansallisten merenkulkusäännösten valvonnasta. Laivatyöturvallisuuslain määräysten noudattaminen on pääasiallisesti laivatyöturvallisuuslautakunnan löysien ohjeiden ja merenkulkijajärjestöjen aktiivisuuden varassa. Vaatimukset tilanteen korjaamiseksi eivät ole johtaneet toivottuihin tuloksiin, vaan päinvastoin Suomessa toteuttamattomien kansainvälisten (IMCO:n) vaarallisia lasteja ja muita asioita koskevien turvallisuussäännösten määrä jatkuvasti kasvaa merenkulkuhallituksessa. Vaikka niitä pitäisi suomalaisissakin aluksissa noudattaa, ei niitä toimiteta laivoille edes englanninkielisinä. Määräysten suomentamista pidetään utopiana.

Kun merenkulun työsuojaeluvalvonta on olematonta ja yleinen sosiaalinen sekä merenkulun teknillinen kehitys saattavat sen yhä lohduttomampaan valoon, esittävät allekirjoittaneet merenkulkijajärjestöt kunnioittaen, että

valtioneuvosto asettaisi pikaisesti selvittelytoimikunnan, jonka tehtäväksi annettaisiin merenkulun työsuojaelutilanteen tutkiminen ja ehdotuksen tekeminen valvonnan järjestämiseksi nykyaikaisella tavalla mahdollisesti syntyvän työsuojaeluhallituksen puitteissa tai erillisenä vain merenkulkua koskevana järjestelmänä. Toimikuntaan ehdotetaan nimettäväksi valtiollisen edustajain lisäksi myös merenkulun työmarkkinajärjestöjen edustajat.

Päiväys

5.11.71.

Allekirjoitukset

Sosiaali - ja terveysministeriölle

Asia: Lausunto työsuojelulakitoimikunnan ja työsuojeluorganisaatio-
toimikunnan mietinnöistä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Suomen Merimies-
Unioni r.y:ltä lausuntoa otsikossa mainituista mietinnöistä kirjeel-
lään 12.10.1971 n:o 5209/059/71 - 5210/059/71.

Mietinnöissä sivutaan merenkulkua vain ohimennen eivätkä toimikunnat ole kuulleet merenkulkualan asiantuntijapita. Edellytyksellä, että merenkulun työsuojeluvalvonta kokonaan tai osittain siirrettäisiin mahdollisesti syntyvän työsuojeluhallituksen vastuulle ja hoitoon, esitämme seuraavaa:

1. Mietinnöissä olevien laki- ja asetusesitysten asianomaisissa pykälissä määritellään työsuojeluvaltuutetun, työsuojelutoimikunnan ja turvallisuuspäällikön velvollisuudet ja oikeudet sekä työsuojeluneuvottelukunnan kokoonpano. Näihin nähden haluamme huomauttaa, että

työsuojeluneuvottelujuntaan olisi mahdutettava myös merenkulkijain edustaja ja

laivatyöturvallisuuslain ja työsuojelulakien säännökset olisi tarkoituksenmukaisella tavalla yhdenmukaistettava.

Laivatyöturvallisuuslakia tarkistettaessa olisi otettava huomioon kansainvälinen sopimus n:o 134 sekä suositus 142 merenkulkijain tapaturmien torjunnassa. Liitteet 1 ja 2

Laivatyöturvallisuuslautakunta on antanut kiertokirjeellään n:o 3/71 - 2.4.71 ohjeet työturvallisuusryhmien perustamisesta kauppa-aluksiin. Liite 3

2. Kun laivat liikkuvat kaikkien piirien alueilla ja viipyvät satamissa vain lyhyitä aikoja, eivät ehdotetut säädökset pakkokeinoista ja muutoksenhakumenettelystä mielestämme sovellu merenkulkuun ja ahtausalan työsuojeluvalvontaan, vaan tekisivät tarkastustoiminnan tehottomaksi. V. 1932 hyväksytty ja Suomessa 1949 ratifioitu satamatyön ammatitientarkastusta koskevan kansainvälisen sopimuksen 17. artikla ei tulisi aikaisempaa paremmin täytetyksi, vaan turvallisuutta vaarantavien epäkohtien poistaminen aluksista ja satamatyöolosuhteista jäisi edelleenkin ammatillisten järjestöjen aktiivisuuden ja toimintaedellytysten varaan. Tämän johdosta esitämme, että

merenkulun ja ahtausalan työsuojelun osalta pakkokeinoja sekä

valitus- ja muutoksenhakumenettelyä koskevat säädökset laadittaisiin näille erikoisaloille soveltuvaan muotoon.

3. Kohdassa kaksi (2) esitettyjen näkökohtien perusteella esitämme edelleen, että

ahtaus- ja merenkulkualan työsuojeluvalvonta keskitettäisiin kuljetusteknilliselle toimistolle siten, että tarkastajat eli työsuojeluvalvojat olisivat sen eikä piiritoimistojen alaisia ja kuljetusteknilliseen toimistoon sijoitettaisiin yksi merenkulkualan erikoistunut ylitarkastaja.

4. Ottaen huomioon merenkulun ja ahtausalan erikoispiirteet ja Ruotsissa saadut kokemukset sekä ammattikasvatushallituksessa vireillä olevat suunnitelmat merikapteeneiden ja yleensä merenkulkijain ammattikoulutuksen tehostamisesta ja uudenaikaistamisesta, pidämme välttämättömänä, että näiden alojen tarkastajiksi kelpuutetaan myös merikapteenin ja laivakonepäällikön pätevyyden omaavia henkilöitä.

5. Nykyisin satamanhaltijakunnat ovat velvollisia asettamaan satamiin katsontamiehiä, joiden teoreettisena velvollisuutena on ennen laivojen uloslähtöä valvoa, että ne ovat laitetut merikelpoiseen kuntoon, millä on merkitystä myös laivaväen työturvallisuuden kannalta. Tavallisimmin katsontamieheksi on nimitetty satamakapteeni, mutta käytännössä työn hoitaa yksi tai useampi satamavalvojista sataman koosta riippuen. Käytännössä järjestelmä toimii heikosti johtuen katsontamiesten valtuuksien vähäisyydestä ja palkkion pienäudesta, koulutuksen puutteesta ja siitä, että satamaviranomaisina katsontamiesten on ajettava sataman etua ja hoidettava suhdetoimintaa, kun taas turvallisuustarkastajan ominaisuudessa he saattaisivat ärsyttää etenkin ulkomaisten alusten isäntiä, jotka yleensä protestoivat kaikkia turvallisuustoimenpiteitä vastaan. Tähän epäkohtaan olemme vaatineet parannusta, mutta toistaiseksi tuloksetta. Siksi olemmekin päätyneet käsitykseen, että

tehottomaksi osoittautunut kunnallinen satamakatsontajärjestelmä siirrettäisiin valtion ja mahdollisesti työsuojeluhallituksen

haltuun kuittaamatta sitä kuitenkaan yleisellä työsuojeluvalvonnalla, koska jokaisen aluksen merikelpoisuus on todettava ennen satamasta lähtöä erikseen.

6. Puuttumatta mietintöjen yksityiskohtiin esitämme lisäksi seuraavaa:

- Mikäli työt joudutaan keskeyttämään työolosuhteissa vallitsevien vaaratekijöiden takia, olisi työnantaja velvoitettava korvaamaan työntekijöille aiheutuva palkanmenetys.
- Kymen työsuojelupiirin ahtausalan (- merenkulun) työsuojelutoimisto esitetään perustettavaksi Kotkaan.
- Laajamittaista kansainvälistä merenkulkukeinottelua harjoittavien varustamojen mukavuuslippulaivat olisi saatettava tehostetun turvallisuustarkkailun alaisiksi, koska niitä eivät koske mitkään kansalliset säädökset.

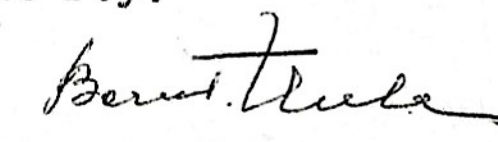
7. Koska mietinnöissä esitettyjä järjestelmiä ei sellaisenaan voida soveltaa merenkulkuun ja merenkulkijoihin ja työsuojeluvalvonnan piiriin laskettava merimieslainsäädäntö on laajempi kuin mitä toimikunnat ovat todenneet, ehdotamme, että

ryhdyttäisiin pikaisesti toimenpiteisiin merenkulun työsuojeluvalvonnassa vallitsevien puutteellisuuden toteamiseksi ja korjaamiseksi, mikä voisi tapahtua joko mahdollisesti perustettavan työsuojeluhallituksen puitteissa tai luomalla sen rinnalle merenkulun työsuojelun erikoisorganisaatio. Pidämme välttämättömänä, että selvittelytoimikuntaan tulisivat mukaan merenkulun työmarkkinajärjestöjen ja merenkulkuhallituksen edustajat.

Helsingissä lokakuun 29. päivänä 1971

SUOMEN MERIMIES-UNIONI r.y.

Olavi Keitele

Berndt Uula